

FELSŐ-ZEMPLÉN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Fő-utóza 220 szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetések és nyílttér díjak küldendőek:
Landesman B. könyvnyomdája.

A vármegye hamis profétái.

Ne hagyjuk magunkat elámitani a tetzesetős, hazafias frázisok által, valahányszor a vármegyei rendszer gyökeres megváltoztatásáról esik szó, akár a közvélemény körében, akár a törvényhozók termében. Frázisokkal, hangulatokkal soha okos célt még el nem értek, realitást még kevésbé. A frázis és mesterséges hangulat minálunk évszázados tapasztalás szerint mindig csak arra volt jó, hogy ferde irányba tereljenek olyan akciókat, melyek realitást céljára elérésére indítottak meg. S bizony így fog történni a közigazgatás rendezésével is, ha a közvélemény vagy a törvényhozás frázisok és mesterkélt hangulatok által fogja befolyásolni magát.

Kipattant a koloszszásli torontáli panama. Egy nagy, gazdag vármegye egész tisztikarát, mindenkit bűnösnek talált egy erélyes vizsgálat abban, hogy a vármegye ügyei rémségesen elhanyagoltak, a pénztárak s pénztári könyvek rendetlenek, hogy milliókat, az adózó népre igazságtalanul kivett vármegyei pótdából összeharácolt milliókat elpocsékolták s hogy a közigazgatás minden ágában, a falusi jegyző irodájában ép úgy, mint a főispánéban oktalan és gyalázatos közigazgatás folyik. Miféle tanulságot meríthet a torontáli esetből az ország? Milyen konzekvenciákat kell levonnunk a tényből akkor, midőn bizonyosan tudjuk, hogy az ország számos vármegyéjében a torontálihoz hasonló közigaz-

gatást csinálnak a megyei urak és az ország minden vármegyéjében folytonosan napirányban van a torontáli panamának egyik másik részlete? Itt csak egy helyes konzekvencia van: sürgetni kell a vármegye nagy reformját, mely a jövőben lehetetlenne tegye ezen speciálisan magyar panamákat.

Mégis akadnak ilyenkor hangok, sajnos, elég gyakoriak és elég erőteljesek, melyek himnuszokban dicsőítik a mai vármegyét, óva intenek a rendszer megváltoztatásától és vagy a kormányt, vagy valami mást tesznek felelőssé a bajokért. Óvakodjunk ezektől az álprofétáktól, mert ha rájuk hallgatunk, néhány esztendő múlva olyan ingoványba viheti ez a mostan dülő rendszer a magyar közigazgatást, a mely elnyeléssel fenyeget. Politikai vagy még silányabb, anyagi, érdek vezeti ezeket a hátramosztási vezéralakokat, a kik azért rettegnek a nagy reformtól, mert az véget fog vetni a politikai és közigazgatási elődök prosperálásának.

Ezek a hátramosztók hamis ügyük védelmére felhoznak mindent, ami a magyarra hazafiasság tekintetében hatni tud. Elénk varázsolják a vármegyék dicső múltját, a szabadságharcokat, a megyegyűléseket, melyek a magyar szabadság ledönthetetlen bástyái valának hosszú időn keresztül. Arról azonban hallgatnak, hogy azóta gyökeresen megváltozott a helyzet, hogy az ország és annak szabadságának sorsa a vármegye gyűlésterméből már régóta kiment az utcára, a

nép közé és a parlamentbe, ahol olyan törvényhozók döntenek az ország dolgai felett, akik a nép százezreinek akaratából kerültek oda. Arról nem beszélnek, hogy most más, egészen más szerepet kell, hogy betöltsön a vármegye és ez a szerep a helyes, igazságos közigazgatás, az árvák pénze felett való örködés és a becsületes pénzkezelés. Nem dikciókat, nem hazaméntést kíván most az ország a vármegyéktől, hanem tisztességes polgári munkát és meleg becsületes lokalpatriotizmust. Nem gentry gavallérokat, nem táblabíró típusokért rajong a vidék közönsége, hanem becsületes hivatalnokokat kíván, akiknél jó kezekbe látja letéve biztonságát és anyagi érdekeit. Dolgozni kell, nem szónokolni és reprezentálni.

Óriási szégyene a magyar közigazgatásnak a torontáli panama, nem azért, mert olyan nagyszabású, hanem azért, mert olyan jellemző! S mégis akadnak, akik a panama megdöbbentő hatását elakarják nyomni a közvéleményben és a torontáli panamából tőkét kovácsolnak az évtizedek óta készülő vármegyei reform ellen. Óvakodjunk ezektől a hazafias frázisokkal tultengő hamis profétáktól és sima jezsuitáktól!

A torontáli panama kell, hogy azzal a hatással legyen úgy az ország közönségére, mint az intező körökre, hogy kettőzött erővel és sietséggel szabadítsák meg a vármegyét e rendszer közigazgatásától és pénzkezelésektől!

TÁRCA

Az árvák.

— A „Felső-Zemplén” eredeti tározója. —

Már rég elhallgatott az orgona zugása a kis falusi templomban. Az ájtatos emberek mind eltávoztak, csak Ilona maradt az oltár lépcsőjén, arcát kezeibe temetve; nem látva, nem hallva az emberek távozását.

A harangozó, a vén Miska bácsi, már egynehányszor be-be nézett a templomba s végre látván a még mindig mozdulatlanul térdepelő leányt, elhatározta, hogy Ilonát megszólitja.

— Ilona kisasszony!

— Maga az, Miska bácsi! — rezzent fel a leány. — Mit akar?

— Hát... hát, talán jó volna, ha hazatetszene indulni. Nagyon hideg van!

Ilona csak most nézett maga körül s ámulva látta, hogy a templomban már egy lélek sincs ő és a harangozón kívül.

— Ha parancsolja, haza kísérem a kisasszonyt — szállalt meg újra a jó öreg.

— Köszönöm Miska bácsi — válaszolta felállva és kis bundáját szorosan összehúzva magán. Már ő is érezte a hideget.

Kilépett a templom ajtaján a falunak egyetlen utcájára, hogy a hóval borított sikos uton hazamenjen. Mikor már kint volt a sza-

badban s arcába szálltak a hópihéek, akkor jött csak egészen magához, csak most kezdett gondolkodni és visszaemlékezni arra a nagy csapásra, ami ma érte a szegény leányt.

Édes anyját ma vitték utolsó útjára. Oda a falu alatt levő bekerített helyre, a mit temetőnek neveznek. Ott fekszik az életében oly sokat szenvedett jó anya.

Ilona atyjára még homályosan sem tudott visszaemlékezni. Még egészen gyermek volt, mikor a jó Isten kiszóllította az élők sorából.

Özvegyen maradt édes anyjának ő lett egyetlen vigasza és kegyence. Egyszülű vágya lett volna szeretett gyermekét örömben és megelégedésben látnia.

Egyszerre azonban a szegény anya megbetegedett. Ilona ápolta egész lelkével, hiába! A jó édes anya lehunyt a örökre szemeit, Ilonát egyedül hagyva a nagyvilágban — már most egészen árván.

Nincs fájóbb érzés, mintha egy tizenhétéves leány egyedül áll — árván — minden rokon és támasz nélkül. S ezt Ilona nagyon is érezte.

Szegény leány! Haza iparkodik a sikos uton, abba az otthonba, amelyik csak holnapután reggelig lesz az övé, mert azután már a szomszéd birtokos tulajdonába megy át. A szegény anya betegsége sokba került. Reáment az a kis vagyon is, a mi most az Ilonáé lenne. De

a jó leány nem zúgolódik e miatt. Nem zúgolódnék akkor sem, ha tiszter annyit veszettek volna el; csak a kedves anya maradt volna életben, csak még tovább is tartotta volna védő szárnyait leánya fölött.

Néhány perc múlva — az öreg harangozótól követve — házuk kapujához ért. Meghúzta a csengőt, a minék éles hangja végig sivilott az egész házban. Nemsokára nehéz léptek hallatszottak. Az öreg Sára — az egyetlen megmaradt hű cseléd — jött ajtót nyitni urnőnek.

Ilona most a harangozóhoz fordult. Egyetlen szó nélkül kezét nyújtá a vén Miska bácsinak, ki azt tiszteletteljesen vonta ajkaihoz, aztán eltűnt a ház belsejében, követve az öreg cselédét.

Két szomorú, szürke nap után, a sok sírástól kidagadt szemekkel nézett maga elé Ilona, várva a szomszéd birtokosra, hogy személyesen adjon át mindent, aztán máshol keresen magának menhelyet.

Nemsokára a szomszéd szobából közeledő léptek zaja hallatszott. Szíve úgy szorult, mint ha két vasmarok szoritotta volna össze. Várta — tudta, hogy ki jöhet; tudta, hogy nemsokára bucsuznia kell e kedves laktól, hol még mint kis gyermeket, szerető anyja ringatta.

A szomszéd birtokos belépve a szobába

Fogtöméseket,

fogak és fogsorok készítését, a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel a legrövidebb idő alatt eszközöl **Dt. JELLINEK IGNACZ** budapesti fogspecialista. Lakik: Nagy-Mihály, Barnai szálló 2. sz. Rendel. d. e. 9—12-ig, d. u. 2—7-ig.

Lepünk mai száma 4 oldalra terjed.

A lazonyi ártézi kutról.

Lazony község fennállása óta küzdött a vízhiánnyal, elszenvetve annak minden kinjait, mert az egész faluban alig van néhány kut és azokban is csupán nagyobb esőzések alkalmával szűrődik össze némi szennyes, rossz ízű esővíz, mely embernek teljesen ihatóan, állatnak pedig felette egészségtelen ivóvízül szolgál.

A lakosság a községtől mintegy 2½ kilométernyi távolságban levő kuthoz volt kénytelen járni, onnan merítve a létfenntartáshoz feltétlen szükséges ivóvizét. És ez a víz, melyhez oly óriási fáradsággal jutott, különösen a téli hónapok alatt, a szakértők véleménye szerint szintén káros hatása az egészségre, melynek legnagyobb bizonyítéka a községben igen gyakran előforduló különféle lázas betegségek. A község szegénysége kizárta teljesen annak lehetőségét, hogy ezen a rettentő állapoton valaha változtasson; ezért segélyért szorongó helyzetében *Sulyovszky* István uradalmi igazgató urhoz, mint a község földesurainak, az áldású jótékony-ságáról ismert *Andrássy* Dénes grófi pár meghatalmazottjához fordult, ki e nemes gondolkodású és szívű lények jobbkézeként teljes lélekkel segíti elő emberbaráti ténykedésüket.

Sulyovszky igazgató ur előterjesztésére nem soká késett a válasz, mely a nemes grófi pár azon nagylelkű elhatározását tudatta a községgel, miszerint kész a bajon segíteni, még pedig aképen, hogy saját költségén furat egy ártézi kutat a községben.

A kut furásához hozzá is fogtak január hó 2-án. A furást a m. kir. vízépítési igazgatóság mérnöki osztálya *Pazár* István mérnök vezetése alatt *Brachna* Sámuel kutturómaster és *Bien* Ferenc kutturógyakorlók végezte. A kutturó eszközöket a m. kir. földművelésügyi miniszterium díjtalanul bocsátotta a község rendelkezésére.

A kut furásánál a főcél az volt: felszökő vizet kapni, de ha ez nem lehetséges, akkor jó, egészséges, szivattyuzni való vizet keresni. A furás az ugynevezett vízóblítási rendszer szerint történt és pedig röviden összefoglalva a következő módon.

A furás megkezdése előtt felállították a furótornyot, melyben az egy löreji gőzmotort, a vízszivattyút és a furót a hozzátartozó furószárakkal helyezték el, továbbá az emelő gépet a csigával és különféle szerszámokat.

A furótornyot mintegy 15 méter magas faalkotmány 4 emelettel, legfelül az emeléshez szükséges emelősiszálalt alkalmazva, lejjebb az emelőgép, mely a furónak a furószárakkal való kihuzására és lesüllyesztésére szolgált.

clénken nézett körül. Tekintete Ilona bájós alakján akadt meg, kinek szép kék szemei fájdalommal nyugodtak a fiatal emberen.

— Bocsásson meg kisasszony, hogy háborgatom — mondá meleg, biztató hangon.

De még mielőtt folytathatta volna beszédét megszólalt Ilona:

— Tudom uram, hogy mi hozta ide. Hanem előbb engedje megköszönnöm azt a sok szívességet, mit szegény megboldogult anyámról tett. Ha ön sem segített volna bennünket, mint a többi emberek, kik, míg gazdagok voltunk folyton körünkben mozogtak, s mikor szegénységünkben jóindulatukhoz folyamodott anyám, szívtelenül elutasították — nem ösmerve öt többé, eltaladva még azt is, hogy valaha jó barátságban voltak. Ön volt az egyedüli, ki segített rajtunk legnagyobb bajunkban. Ön volt az, ki részvételt viseltett irántunk. Köszönöm, köszönöm! Anyám betegsége felemészte kis vagyonunkat is, mely most tulajdonába megy át. Addig nem akartam távozni, míg ezeket el nem mondtam önnek! — S mielőtt az észrevehette volna, hirtelen lehajolt s az ifju kezét ajkaihoz vonta.

— De, — mondá zavartan a fiatal ember — Ön kisasszony ezt oly nagy dolognak veszi, én csak barátai kötelességet teljesítettem. Inkább megleg az ön beszéde! Miért akarja nekem vagyonát átadni? Talán azt hiszi, hogy valamit elfogadnék? Ha tudná Ilona, mily örömmel volt mindig, valahányszor egy kis szívességet tehettem. Valóságos ünnepnapok voltak azok és tudja-e miért? ne higgye, hogy nem volt ez minden önzés nélkül. Azért, mert olyankor

A furó maga sziv alaku (acél) és egy körülbelül 2 hüvelyk átmérőjű vascsőhöz volt hozzáforrasztva, mely cső közvetlen a furó mellett 2 kiömlő nyílással bírt, ezen csőhöz lett a szintén 2 hüvelykes csőből álló, 8—10 méter hosszú ugynevezett furószár hozzácsavartva, mely a kut mélységéhez képest hosszabbítottatott.

A furó emberi erővel lett forgatva. A gőzmotor a szivattyú hajtására szolgált, mely szivattyú ca. 6 légkönyomással a vizet felülről a furószárba és annak fentemlített két kiömlő nyílásán át a furóhoz nyomat azon célból, hogy a furó által meglazított talajrészeket onnan kimossa, úgy, hogy a furás alatt nem kellett a furót csak akkor kihuzni, ha az esetleg a talaj keménysége folytán eltört avagy eltompult.

Közvetlen a furó után egy 4 hüvelykes cső lett bocsátva, mely cső képezi a kut falát. Ezen cső részben a saját súlyánál fogva esett a furó után, részben pedig csavarnomással lett utánna nyomva. Ezen csővön jött vissza a furó mellett kiömlő mosó víz és magával hozva a furó által meglazított talajrészeket. Ugy, hogy a kiömlő víz megfigyelésével mindig megállapítható volt, hogy a furó milyen rétegen hatolt keresztül.

A lazonyi kut 210 méter 26 cm. mélységig lett furva ezen mélységen túl azonban a furó nem hatolhatott, mert egy igen vastag kavics rétegben megakadt. Számítás szerint már ezen mélységben el kellett volna felszökő vizre találni, de sajnos az a kilitás nem valósult meg, azonban 48 méternyire igen jó, egészséges vizű és bőforrásra akadtak, mely a földszinéhez 17½ méterig felszökik, innen azonban már csak szivattyú segítségével hozható fel.

A furást vezető mérnök a kut csővének oldalfalát azon rétegeknek a melyekben viz volt átfuratta és az egyes rétegekben talált vizet tanulmányozás tárgyává tette és megállapította, hogy a 48 méter mélyen levő réteg bőségesen elég vizet fog a községnek adni.

Jelenleg a kut próbaszivattyuzás alatt van és leirhatatlan a község öröme, hogy már végre vizük van.

Igen érdekesek a különböző rétegek, amelyek keresztül lettek furva, így például:

1. Barna föld 1 m. 50 cmig.
2. 1 méter 50 cmtől 48 méter 57 cmig sárga és szürke agyag s márga, ez után egy 6 méter mély homok és kavics réteg vízzel keverve.
3. 71 méter 79 cmmől 50 cm. vastag köréteg.
4. 76 méternél 8 méter vastag nagyszemű kavicsréteg vízzel keverve.
5. 107 méternél 2 m. vastag szürke homok.

mindég láttam az Ön kedves, szenvedő arcát!

Ilona megdöbbenve állt e nem várt nyilatkozatra. Egészen elhalványodott. Szeretett volna valamit mondani, de a szó elakadt torkán s csak könnyei pergetek végig szép arcán.

— Ne szóljon kérem addig, míg mindent el nem mondok! — folytatá az ifju. — Soha sem volt barátom, szüleim rég elhaltak, épp olyan árva vagyok, mint ön Ilona. Istenem, mily szép volna, ha ezek az árvák egyesülnének! Az előbb azt mondtam, hogy vagyonát nem fogadom el s most ezt visszavonom. Igen, vissza, mert vagyonát elveszem... de legyen Ön is az enyém!

Feszülten leste a hatást, amit szavai előidéztek. Láttá, mint lopózik vissza a vér ismét Ilona arcába. Láttá a kedves, biztató mosolyt a szép arcon. E mosoly mennyekbe ragadta a fiatal embert, hozzárohant, hogy keblére ölelje a szeretett lényt. Ilona nem védekezett. Hisz ő is érezte azt a magasztos érzést. Érezte, mennyire szereti az ifjut.

— Mondd Ionám, hogy szeretsz! Mondd, hogy enyém leszesz — esengett a fiatal férfi.

— Igen, szeretlek! — s az ifju széles mellére hajtá szép szöke fejét.

A nap is mosolygó arcát kidugva a szürke felhők közül, elégedetten néz be az ablakon, bearanyozva, a boldog ara arcát.

— Istenem de jó vagy! mily sokat nyertem oly kevés remény után — sóhajta Ilona. Igen, az Isten gondol az árvákra.

Kezeik összekulcsolódtak s együttes imában köszönték meg Istennek boldogságukat.

Iréne.

6. 209 méternél szürke homok bő vizű. stb. Az elért 210 méter mélységig összesen különböző réteg lett átturva.

Végül, hála a nagylelkű adakozóknak, a község megvan szabadítva a vízszükség nyomasztó gondjaitól, lakossága imába foglalja azoknak nevét, kik már eddig is annyi jótéteményben részesítettek őket és büszkén mutogatja az idegennek a nemes grófné nevére keresztelt „Franciska” kutat.

P. F.

VEGYES HIREK.

— **Személyi hír.** *Sulyovszky* István, Andrássy Dénes gróf uradalmi igazgatója e hét folyamán két napot városunkban töltött. Hivatalos teendői szőlították közénk, ugyanis az uradalom tulajdonát képező nagy-csebbi erdő f. hó 24-én lett eladva.

— **Képviselőtestületi gyűlés.** N. Mihály nagyközség képviselőtestülete 1902. évi március hó 6-án délután 3 órakor tartja a rendes tavaszi közgyűlést melynek legfőbb tárgya az 1901. évi községi zárszámadás felülvizsgálata lesz.

— **Néhai gróf Sztáray Antal** — mint tudjuk, — végrendeletében meghagyta örökösének, hogy városunkban apácák vezetése mellett egy **ovodát és menházat** létesítsen s annak fentartására örök időköz 7200 koronát rendelt uradalmi terhére kifizetetteti a kötelezett famennyiség kiszolgáltatásán kívül. Most, hogy gróf Sztáray Antal és néhai felesége összes vagyonát gróf Sztáray Sándornak hagyatékiilag is átadta a bíróság, a gróf a kettős alapítvány bíróság kirendelt ügygondnokával: *Sulyovszky* Istvánnal — mint örömmel értesülünk — lényegében megállapodott e kettős intézet helyére és a felállítás módozataira nézve. E szerint gróf Sztáray Sándor, néhai nagybátyja intencióját teljesítve, a Béres-utcaiban a dr. *Kerekes* Pál főorvos lakásának tőszomszédságában 1904. október 1-éig felépíti és rendeltetésének átadja az ovodát, apácaklastromot és menházat.

Örömmel regisztráljuk e hirt és üdvözöljük érte egy a nemes gróft, mint *Sulyovszky* Istvánt, közügyeink lelkes mozgatóját s csak annyit jegyzünk meg, hogy a hely tekintetében szerencsésebb választás lett volna, ha e humanus intézmény példál a szintén grófi területet képező az ungvári utra néző gyümölcsös helyén épülne fel, mert így városunk felső részéből az apró ovodás gyermekek ezután a jelenleginél még távolabb eső Béres-utcai ovodába lesznek kénytelenek járni, holott e városrész apró gyermekekben elég bőséges. — Különben e tekintetben a megoldást nem tartjuk véglegesnek és reméljük, hogy a gróf e városrész nagy érdekeit méltányolva, e városrészben fog találni és felajánlani arra alkalmas helyet.

— **Felüggesztett főszojabíró.** A belügyi miniszter *Bárcy* Benedek szotrókói főszojabíró ellen a hivatali vezetés nagymérvű elhanyagolása miatt a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálót elrendelte és egyben öt állásától felfüggesztette.

— **A nagy-csebbi erdőterület** kihasználati jogát *Eisler* J. és *Testvérek* bécsi cég 168.000 koronáért vette meg. A cég a kontinens egyik legnagyobb exporteurje s már e nyár folyamán hozzá fog a munkálatokhoz.

— **Nagy-Mihály város könyvtára.** A belügyminiszter városunknak egy több kötetből álló könyvtárt ajándékozott, a melynek célja lesz a népet hasznos olvasmányokra serkenteni. Legkülözelebb közé tesszük a kötetek és művek jegyzékét.

— **A „Zemplén”** lapársunk szerkesztője, *Dongó* Gy. Géza, azon alkalomból, hogy a „Zemplén” politikai lappá alakult át és ő a szerkesztéstől megválik, vezércikkben bucsuzik el olvasómunkatársai és lapársaitól. Nem mulasztjuk el konstatálni azt, hogy *Dongó* Gy. Géza szerkesztése alatt a „Zemplén” a vidéki hírlapok terén előkelő helyet foglalt el és simulékony irányú, személyeket soha nem bántó elve által az egész vármegyében közkedveltségnek örvendett.

— **Az Ungvármegyei gazdasági egygyűlésen** elnökévé gróf *Sztáray* Sándort, alelnökévé *Patay* Andrást, titkárává *Nitsmann* Jenőt, pénztárnokává pedig *Seidler* Lipótot egyhangulag megválasztotta.

— **A Málca és vidéki önszegélyző egyesület** február hó 23-án tartotta meg évi közgyűlését. **Stépan** Gábor az egyesület elnöke betegsége folytán akadályozva lévén a megjelenésben, a közgyűlés **Szabó István** aligazgató elnöklete alatt folyt le. A nagy számban megjelent tagok meglehetősen hallgatták meg az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak az elmúlt évről szóló jelentését és azt tudomásul véve, az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak egyhangulag bizalmat és eredménydus működéséért köszönetet szavaztak. Az önszegélyző egyesület alaptörvénye folyton szaporodik és rövid idő alatt azon helyzetben lesz, hogy a kisgazdák hitel-igényét teljesen ki tudja elégíteni.

— **A sátoraljaujhelyi képviselőválasztás** ellen beadott petíció tárgyában a kir. Kuriáról szombaton érkezett le a vizsgálatot elrendelő végzés a kassai kir. ítélőtáblához. A Tábla a Sátoraljaujhelyben fogantatandó vizsgálat vezetésével **Juhász Andor** táblabíró bizta meg.

— **Az önszegélyző egyesület közgyűlése** e hó 23-án folyt le. **Dr. Glüek Samu** intéző-igazgató elnöklete alatt, melyen az önszegélyző egyesület tagjai közül igen sokan vettek részt. A közgyűlés többek felszólalása után az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette, azzal azonban, hogy az igazgatóság jelentésétől eltérően az évi osztalék kifizetését elrendelte. Miként már egyik előző számunkban is kiemeltük, az önszegélyző egyesület a legjobb sikerrel és eredménnyel működik, a mit leginkább ez bizonyít, hogy az újonnan belépő tagok száma egyre szaporodik.

— **A füzesséri körjegyzőségnek** Mo-csárba leendő áthelyezése immár befejezett tény. Az alispánnak erre vonatkozó rendelete már a főszolgabírói hivatalhoz meg is érkezett, amelyben a főszolgabíró felhívott, miszerint a füzesséri anyakönyvi kerület székhelyének áthelyezése iránt is tegyen javaslatot.

— **Adomány.** **Schreiber Jónás** helybeli kereskedő a nagymihályi önszegélyző egyesület igazgatósági tagja a közgyűlés által részére megszavazott 100 korona tiszteletdíjat szerkesztőségünknek azzal küldte be, hogy azt jótékony célokra fordítjuk. Az összegből az adakozó óhajához képest 50 koronát az állami elemi iskolának, 20 koronát a helybeli közoktatásnak, 10 koronát az izraelita nőegyletnek, 20 koronát pedig az izraelita hitközség kebelében működő két jótékonyági egyesületnek fogunk juttatni.

— **Eljegyzés.** **Schwarz Lipót** füzesséri lakos eljegyezte **Katz Margit** kisasszonyt, **Katz József** bélyi kereskedő leányát.

— **Eladó ház.** A nagymihályi takarékpénztár ipar- és kereskedelmi bank tulajdonát képező **Bujdos**-féle selyem utcai ház 1902. március hó 6-án délután 3 órakor a takarékpénztár helyiségében magán árverésen el fog adatni.

— **Fogászati műterem.** **Dt. Jellinek Ignác** előnyösen ismert fővárosi fogspeciálista 3 heti tartózkodásra városunkba érkezett s a Barnai szállóban rendezte be műtermét.

— **Vívóakadémia és táncmulatság.** **Horráth Lajos** műegyetemi vívómester a „Zemplénvármegyei Vívóegylet” kitűnő vívómestere jeles amateur-vívók, vívótanárok, fővárosi vívómesterek közreműködésével az olasz kardvívás, mint sport s mint művészet bemutatására Sátoraljaujhelyben a városi színházban március hó 2-ikán a következő vasárnapon esti fél 8 órától 10 óráig tartó vívóakadémiát rendez, melyet táncmulatság követ. Jegyek előre válthatók a Zemplénvármegyei Vívóegylet helyiségében (Hungária szállóban 5—8 óráig) és aznap este a színházi pénztárnál. Érdekes piece-je lesz az estnek, hogy a vívóakadémiát megelőzőleg a főgymnázium tizenkét növendéke iskola kardvívással vívó mérkőzéseket fog bemutatni.

IRODALOM.

— **Taine Hippolit.** Tenysonról írva képét adja az angol társadalomnak. Leírja, hogy Angliában utazva, mint tűnnek fel a szép piros köházak, a loncfelfutotta majorok, s ezekben mily egyszerű csöndes, becsületes és nyugodt élet élnek lakóik. A családfő ura családjának és atyja cselédeknek is. A ház fölött megjelenik az Uristen alakja, imával ülnek az urak és cselédek közös ebédhez, imával bucsuznak a Naptól alkonyatkor. A szellemes francia nem is állja meg, hogy erre egy gunyos

megjegyzést ne tegyen egy angol beszélgetve: Az Önök országában mindig az Uristen az első személy. Nem tudnak miatta dolgozni, O az első az alkotmányban, ott van mindig minden házbán.

Ellenben Franciaországban csak menjünk végig az utcán Párisban, nézzünk a divatúra kereskedésekre, hogy unja magát a kis griseite, a szeme hogy beszélget a tűkőrrel és a székkel. Este a Caffé de la Pays előtt hullámszik a nép, bent kopaszodó férfiak, susogó selyemruhás, festett hajú nők, a fagyalt ízével elvegyül a szivarfüst és az utcaapor szaga. Bizonyos, hogy az a társadalom, a mely Tennyson-t hallgatta, többet ér a franciánál, de nekünk mégis kedvesebb Musset, mint Tenyson.

Erről a két nemzetről, ezeknek a szembenállásáról, a két ellentétes társadalom első nagy találkozásáról szól a Nagy Képes Világtörténet megjelent 151. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője **dr. Marcalli Henrik**, egyetemi tanár, ki egyuttal a VIII. kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; Füzetenként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Ullói-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

— **Magyar Remekírók.** A Magyar Remekírók kiadásának első öt kötetes sorozata ma indult el hódító körútjára, hogy rövid időn diadalmasan bejárja az egész országot. Ha van könyv, a mely megérdemli, hogy egyaránt otthon legyen palotában és kunyhóban, szegénynél és gazdagnál, bizonyára ez a gyűjteményes könyvtár az, a mely a nemzeti irodalom színét, a kultúrát, a gondolkodást, a szónoklat nagy és maradandó emlékeit gyűjti örök időkre egybe.

Az első öt kötetben a következő műveket találjuk együtt:

1. Arany János munkáinak első kötetét. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
2. Tompa Mihály műveinek első kötetét. Sajtó alá rendezte Lévy József.
3. Vörösmarty Mihály munkáinak első kötetét. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
4. Garay János munkáit. Válogatva sajtó alá rendezte Ferenci Zoltán.
5. Csiky Gergely színműveit. Válogatva sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Ez első sorozat már elárulja és jelzi a teljes mű irányzatát és célját. Olyan gyűjtemény lesz a teljes munka, a melyből semmi se hiányozzék, a mit a magyar irodalom hívatott művelő a multban valóban nagyot és örökbecsűt alkottak, — de a melyet semmi se átkellenítsen el, a mi nem valóban remek, s késő utódoknak is nemesítő, fölemelő olvasmány.

A kiadó vállalat ez a törekvése abból is látható, hogy a sajtó alá rendezés nagy munkájával olyan kiváló esztétikusokat bízott meg, mint Gyulai Pál, Riedl Frigyes, Lévy József, Ferenci Zoltán, Vadnay Károly.

Külső köntöse a hatalmas munkának teljesen méltó belső nagy becséhez. A mit az utolsó idők nagy átalakulásai a műizlés téren érdemest teremtettek, mind segítségül vette a Franklin Társulat, a nélkül, hogy azokba a tul csapangásokba esett volna, a melyet a divatos seccsio nével szoktak takargatni. Minden, a mi e kiadáson szembeütik, történelmi alappal bír, s egyuttal a legjobb, a mit a fejlett műizlés teremtett. Így a könyvek papírosa teljesen olyan fénytelen, bordázott papír, a minőt régiek még laponként merítgettek puttonból, s nincs meg a most divatos papír két rossz tulajdonsága, a tulságos fényesség s a bádgerszerű keménység.

A könyvek betűi most először vannak használatban Magyarországon. Valóságos jótétemény ez a betű az olvasó szemének, s pedagógiai ideálja az oculistának. Rajzában hiányzik a hajszálvonal, nincs rajta egy fölösleges vonás sem, de azért teljesen bírja a mediával-betűk minden szépségét, kellemét és karakterét. A párisi világkiállításon ezek a betűk a legnagyobb kitüntetést kapták.

A könyvek kötése rendkívül izléses és tetszetős. A finom vászonboríték pompás utánzata a díszműárosok kedvelt anyagának, a capföldi kecskebőrnek. A táblát stíluszt, reliefben tartott és diskre-ten színezett virágokból ékíti, s a szerző neve aranyozással facsimilán van rajta.

A munka formája, mint azt a belső élévülhetetlen értékű tartalom megköveteli, összhangzatosságával és nyugodt egyszerűségével hat a nézőre, kerülvén minden vakító és riktó hatást.

CSARNOK.

Gyógyulás.

Kicsi igénytelen faluban történt a mit elmondandó vagyok. Igénytelen kis viskókból állott az egész helység, csak a leányok a kik

ezekben a viskókban laktak, azok voltak szépek, csudálatosan szépek. Egyik szebb, virulóbb a másiknál, de mégis valamennyi között a legszebb volt Török Mártha.

Alig volt még 18 éves. Karcsu termetű, széke, selyemhaju. Szeme egy-egy darabja volt a kék firmamentumnak.

A szülőt még gyerek korában vesztette el és gyermekesével nem tudta átérzeni azt az égető fájdalmat, a melyet az édes szülők halála okoz. Nem voltak fájó emlékei, csak mosolyogni tudott.

Az öreg nagyapó vette pártfogásába az árvát. Ő nevelte fel ő őrizte figyelemmel.

Szerette is őt Mártha igazán, de azért szerette a falu legszebb legényét Kovács Sándort is.

Már gyermekkorukban megszerették egymást, abban az ártatlan korban, a mikor először kezdett Sándor a Mártha aranyszőke hajában gyönyörködni.

A mit a két gyermek először egymás iránt érzett, csak barátság volt: az ifju szív leg-tisztább szeretete. De mikor az évekkel együtt a szív érzelve is kinyílt, akkor ez az érzelme nem volt már barátság; több volt: szerelem.

Az a vadszölövel befuttatott lugas ott a házikó előtt, az volt a találkozó hely minden alkonyatkor, a mely szeliden takarta el őket a kíváncsi szemek elől. Itt ülnek együtt minden este. A legény halkán szöve oda annyi szepet, annyi édeset, a mire olykor olykor elpirul a Mártha szép arca. Azt aztán persze meg kell ismét fehériteni! Sándor erre is kész. Odatapasztja lázas, szerelemtől ittas ajkát Mártha orcájára, de minél jobban csokolja annál pirosabb lesz. Ezen aztán jó nevettek mind ketten: tetszett nekik ez a gyerekiség, hisz még oly fiatalok, oly boldogok voltak. . . .

Cifra Julis fiatal özvegy volt. Haja sötét, mint az éj, ajka piros mint a cseresznye. Bomboltak is utána a legények: akárhány odaadta volna mindenét egy csókjáért.

De mikor neki Kovács Sándor kellett. Annak a kedvéért állt ki minden este a legszebb viganójában az utcaajtóba.

— Hej, Kovács Sándor édes lelkem, nem állana meg egy szóra?

— Akár kettőre is.

— Azt mondják, mióta Török Mártával jegyben jár, nem is akar más szemébe nézni.

— Mondják? Hát akkor igazuk van.

Ugysem gyógyul meg attól a nézéstől senki.

— És ha én gyógyulnék meg?

A Sándor összeerezett erre a hangra. Fölemelte a szemét Julis kigyuladt arcára, egy darabig ott felejtette a tekintetét a piros ajkon, aztán hirtelen, mintha valamit gondolt volna, sarkon fordult s szó nélkül ott hagyta a csalfa asszonyt. Egyenesen a Törökék háza felé tartott.

Észrevette Mártha is, hogy Sándor ma nem mond neki annyi szepet mint máskor: ugy el el gondolkozik valamin. A mit mond nem olyan szívből jövő mint máskor.

Sándor sem tudta, hogyan, de folytonosan Julis volt az eszében. Ott csengett a fülében az átkozott kérdés. És ha én meggyógyulnék?

Egyszer aztán nem állhatta meg tovább: benyitott Julishoz. Ha másként nem láthatja meg felkeresi. . .

Mártha arca egyre halványabb lett a butól, szeme vörösebb a sírástól.

— Hol maradt a Sándor, Nagyapó?

— Nem tudom én szentem. Bizonyosan sok a dolga.

— Sok a dolga? — mondja rá Mártha elgondolkozva. Bizony sok dolgot adhat Cifra Julis a szívének. . .

Bucus volt a faluban. Ezen napon kellett volna Sándornak Mártát az oltár elé vezetnie. A helyett Sándor most Cifra Julissal rakta a ropogóst a koresmában.

Tüzes szeme rátapadt a menyecske hófehér vállára. Karjai reszketve szoritották a karcsu derekát. Észre sem vette, hogy Mártha a szobába lépett. De bezeg meglátta Cifra Julis! Haj, hogy a szívébe nyilatolt valami, a mint arra a leányra nézett: halvány volt uagyon, de ilyen szépek nem látta őt soha.

Alig, hogy Mártha belépett, egy nyalka legény a táncolók közé kapta. Nem is ellenkezett a leány: ugyis csak azért jött ide, hogy meggyer-terítse magát, hogy megegyer-terítse Sándort. Meg akarta neki mutatni, hogy ő is mulat, ha mindjárt a szíve szakad is meg.

Sándor még akkor sem vette észre Mártát a mikor ez ott táncolt mellette. Ő csak Julis szeméit nézte. Ezek a szemek voltak ödvössége kárhozata, mindene. Pedig milyen jó lett volna, ha akkor észreveszi!

Török Mártha csak táncolt, járta egyre szilajabban, tüzesebben, míg egyszerre csak hangos sikoltással összerogyott.

Egy perc alatt megállottak a táncosok, odafutottak Mártához... a leány mereven, hidegen feküdt a korecsma padlóján; érverése megszűnt... halva volt...

Sándor is hirtelen visszafordult, nagyot dobbant a szíve, a mint megpillantotta a halvány leányt.

Mártha! Ez volt neki valaha az üdvössége, mindene. Az a hangos sikoltás kiábrándította. Ellökte oldaláról azt a reszkető asszonyt, felkapta karjaiba a leány élettelen testét, aztán rohant vele, ki a szabadba. egyenesen a Török háza felé.

A nagyapó el sem tudta képzelni, mi történt mikor oly későn zörgettek az ablakán. Reszkette segítette be az ajtón azt a támolygó alakot, aki az ő legdrágábbját hozta a vállán. Most már értett mindent.

Segítsen rajta! az Istenért segítsen nagyapó! hörge Sándor.

Az öreg egyetlen szó nélkül oda helyezte Mártá testét a hófehér párnára, aztán két néhez könyecseppet törölt ki a szeméből. Nem is jött oda több; ezek voltak utolsók.

— Meggyógyult már, Sándor, nem kell neki segítség.

Nagy Gyula.

Felolós szerkesztő: Dr. Kállai József.
Kiadóhivatali művezető: Lándal József.

Felhívás.

Nagy-Mihály nagyközség lakosai felhívhatnak, hogy gyümölcsös kertjeikben a hernyók és más kártékony rovarok irtását f. évi március hó 15-ig annyival is inkább foganatosítsák, mert ezen határidő letele után azok irtása a mulasztók költségére a község előjárósága által fog eszközöltetni, sőt a mulasztók ellenében az 1894. évi XII. t. c. 95. §-ának k) pontja értelmében a szigorú bírságolás is alkalmaztatni fog.

Nagy-Mihály 1902. február 25-én.

Jóth Árpád
k. jegyző.

Szladek József
k. bíró.

Hirdetések.

266 sz. tkvi. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagymihályi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Jakobovits Herman s csatlakozott társai végrehajthatóak Weisz Simon butkai lakos végrehajtást szenvedett elleni 650 kor. tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagymihályi kir. járásbíró területén lévő a butkai 157 sz. tjkvben A I 1036 hr. sz. felvett (szántó föld keleti Zahumenki dűlőben) s B. 3 sorsz. alatt Weisz Simon nevén álló birtoki illetőségre az árverést 2066 koronában becs- és kikiáltási árban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi április hó 17-ik napjának délelőtti 9 órákor Butka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 206 kor. 60 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság Nagy-Mihály, 1902. február 10-én.

Garbinszky, kir. albiró.

Mindenemű

ácsmunkákat

a legjutányosabb árák mellett elvállal s a n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Seszták Antal

ácsmester Nagy-Mihályon.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőrnokok, növisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest, Rökk Szilárd utca 27. — Álláskeresési beigtatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Eladó ház.

A nagymihályi takarékpénztár ipar- és kereskedelmi bank tulajdonát képező **Bujdos-féle** selyem-utcai ház 1902. márczius hó 6-án d. u. 3 órákor a takarékpénztár helyiségében magán árverésen el fog adatni.

Eladó ház és telek.

A Kapitány-utczában levő Podleszny-féle jelenleg Báró Holtz Györgyné tulajdonát képező lakház, a melyhez külön magtár, istállók és eseléd lakások is tartoznak, terjedelmes kerttel együtt eladó.

Eladó még egy nagyobb és szilárd építész magtár is, melyhez szintén kert tartozik.

Végül eladó egy nagyobb és kertnek használt terület, a mely építkezésre különösen alkalmas.

Az összes ingatlanok egymás tőzsomszéd-ságában fekszenek és csak az utca által válsztatnak el egymástól.

Bővebb értesítés Dr. Kállai József ügyvédnél nyerhető.

Férfiak ingyen kapnak

egy oly új találmányu dróbaorvosságot, a mely az elvezített erőt újra moghozza s a legnagyobb nemi bajokat meggyógyítja. Egyszeri levélbeli megke-rezésre ingyen kap mindenki egy próbacsomagot ezen világszerte ismeretes gyógyszerből, egy gyönyörűen illusztrált s 120 oldalra terjedő könyvvel együtt. Ezen csodaszor ezeket gyógyított meg, a kik ifjúkori kiesapongások következtében, nemi betegségekben, a bujakór különböző nemeiben s elgyengülésben szenvedtek s nagy credményre való tekintettel elhatározta az intézet, hogy egy próbacsomag mindenkinek küldetik, a ki érte ír. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából otthonukat nem hagyhatják el. Az intézet kivételt nem tesz; öreg, fiatal egyaránt írjon s meg lesz mentve. A csomag jól be van csomagolva s tartalmát senki sem fogja megtudni. El a szegénynek. Le a rabigával, le a betegség lán-cával. Itt az idő, hogy ingyen megtudhatja hol a baj s mi a baj, teljesen ingyen. Kérjük azonban a leveleket mindig bérmentve küldeni s ott a 25 fillér portót megfizetni. Írjon még ma. Nők is írhatnak érte. A csomag a levél megérkezése után azonnal ingyen küldetik. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6915. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., U. S. Amerika. 1-52

• Hirdetések •

— felvétetnek e lap kiadó-hivatalában. —

LANDESMAN B. könyvnyomdája és papir-üzlete

ajánlja a legújabb gépekkel ujonnan berendezett

KÖNYVKÖTÉS ZETÉT

mindennemű könyvkötészeti munkák gyors és jutányos áron való elkészítésére.

HAUPT H.

Képek, tükrök, függönyök, ágygarnitúrák, vászon, kanavász, asztalneműek, grádlí, siffon, téli nagykendők, ágybetétek, stb. stb. raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, miszerint **Nagy-Mihályban, főutca, Friedman Márkus-féle ház udvarában, egy**

részfizetésre

alapított üzletet nyitottam, a hol t. vevőim kényelmére képeket, tükröket, függönyöket, ágygarnitúrákat, vásznakat, asztalneműeket, stb. stb. csekély egy korona heti részletfizetési kötelezettség mellett szállítok.

Ugyancsak ily feltételek mellett ruganyos sárgaréz ágybetéteket, ugyszintén mindenféle **VASBUTOROKAT** is szállítok.

Mint hogy minden tekintetben elsőrendű czegeknél fedeztem szükségleteimet, azon reménynek adok kifejezést, hogy a n. é. közönségnek a nálam esz-közlendő bevásárlásai által támogatását és bizalmát ki fogom érdemelni.

Szíves pártfogásért esdve, kiváló tisztelettel

HAUPT H.